

affectum. **I**ntra illud ps. **P**articipē me fac de o. ti. te. Ratio autē qre cōmunia sūt bona ecclie est charitas et vnitas fidelium qz charitas nō qrit q sua sunt. s. qd vtile z bonū est mult. ideo ipsa ē distributrix bonoz q fiunt in ecclia. **H**oc etiā pōt pbari. **P**rimo i hoīe in q cib cū fuerit bñ digestus dirigit ad singula membra sana. **S**ecundo pbat b in arbore. in qua humor p radicem attractus diuidit in singulos ei ramos saltem non aridos. **Q**uo ad secundā pte pntis articuli. s. de remissione peccator. firmiter est credendū. qz omne peccatū siue sit actuale siue originale in ecclia potest remediari z mederi. **R**am per baptismū tollitur omne peccatū in baptizato non fide accedente. siue ille baptizatus sit adultus siue puulus. **I**te post baptismum qtienscunqz qz lapsus fuerit in peccatū. siue sit mortale. siue veniale. poterit p verā penitētiā repari. qz firmiter credere debet qlibet. q in ecclia catholica ē remissio omniū peccator. et in nulla alia secta. qz extra ecclia non est salus. **E**t cōtra istum articulū faciunt hoīes despati. q ppter magnitudinē vel multitudinē peccatorum desperant. qd est maximū peccatum. **V**n. **I**sid. de sū. to. **D**esperatio est peior omni peccato. **V**n. etiā **A**ug. super **J**ob. **D**e nemine desperandum est in hac vita. **S**olū enī desperationis crimē est. qd mederi nō potest. q credere debet qtumcūqz etiam magnū sit peccator. et si mille milia peccata cōmisisset remissione peccatorum. **E**t fm **B**ern. **M**aior ē dei misericordia z pietas. qz quicūqz iniquitas. **S**icut enim scintilla in medio maris. ita omis malicia hominū ad misericordiā dei. **D**uodecimum articulū posuit **M**atthias dicens: **C**arnis resurrectionem. et vitāz eternam. **C**redere debem⁹ q oēs hoīes simul cōsurgent in die nouissimo. **V**nde **J**ob. vi. **V**eniet hora in qua omnes q in monumentis sunt audiēt vocē filij dei. et q audierint uiuēt. **V**n. **A**pl. i. ad **C**or. xv. **O**mnes qdē resurgem⁹. s. tam boni qz mali. **V**n. credendū est omni christiano. qz qlibet hō idem in numero. et cū eodē corpore cum quo iam uiuit resurget. **V**n. **J**ob. xix. **R**ursum circūdabo: pelle mea. et in carne mea videbo saluatore meū. quē visur⁹ suz egoipse et nō alius. **H**oc dicit ad denotandum idēptitatem corporis ppij. qnis enim corpus in cinerē vel puluerē redactum sit tū omnia q spectāt ad cōplementū corporis redibūt. **E**t idem corpus redibit. et eadez aīa illius hoīs b idē corpus assumet z ei cōiūgetur. **E**t omēs resurgem⁹ in illa etate i qua christus fuit. qn mortem p nobis sustinuit. tam senes qz iuuenes. **E**t corp⁹ cuiuslibet electi erit i resurrectione imortale. s. bti. le. icorruptibile. ipassibile. et agile. **S**z corpus cuiuslibet reprobi erit passibile. grossū pderosū z obscurū. **D**e isto pleni⁹ hēt. s. ser. l. **E**. **S**ed qtum ad secundā pte istius articuli. vbi dicit. vitā eternā post hāc scz vitam. de qua dicit **A**ug. li. ij. de ci. dei. **O** chare illā vitam amplecti debuisti. vbi est vita sine morte. lux sine tenebris. iuuentus sine senectute. pax sine discordia. voluntas sine iniuria. regnū sine cōmutatiōe qd nunqz amittit. **E**t in vita eterna habebunt electi fercula piosa et dulcia. **D**e b. quere ante sermone. liij. **P**.

De sacramentis.
Sermo cxlviij.

Samaritan⁹ ap

Spropinquas alligauit ei⁹ vulnera. **L**uc. x. ca. **U**nde sciendū q **P**samaritanus. i. christ⁹ vulnerato approprians. curationi eius sacroꝝ alligamēta adhibuit. qz ptra originale peccatū z actuale. sacroꝝ remedia de⁹ instituit. **U**nde sciendū. qz septē sunt sacra q deus instituit. **E**t in quolibet sacro datur spēalis grā digne recipienti ipsū sacm. **E**t fm **R**ay. qnqz dicūtur necessitat. qz sūt sub pcepto et tenet qlibet ad ea suscipiēda. p loco z tēpore. s. baptismus. cōfirmatio. penitentia. eucharistia. et extrema vinctio. **R**eliq duo sacra sunt volūtatis. s. ordo. et mīmonū. **I**tem qritur vtz sacra debeāt pctōibz dari. **R**ndet fm **R**ay. **P**ropter occulta

peccata nō pnt sacra denegari alicui: nisi p admonitionē secretā in speciali vlt publi cam factā in generali. vt patz de cōse. dis. ij. Non phibeat. Existens aut in peccato mortali sine occulto sine manifesto. mortali ter peccat recipiēdo sacra. vt ptz dis. xl. Multi. et. xcv. Illud. xj. q. iij. Audi. Silr et ministrās sacrm in peccato mortali. pec cat mortaliter. **Q**ueritur vtruz sacra possint iterari. Rndet q sunt tria q nō pos sunt iterari. s. baptismus. cōfirmatio. et or do. qz in collatione istoz triū impmit cha racter aīe. q etiā p mortē nō pōt ab aīa se parari. Vñ si qd baptizatus resuscitaret. nō esset secundario baptizandus. Secus est de alijs qttuor sacris. Vñ magister Hu go dicit. Si lazarus post resurrectionem voluisset resumpsisse vxorē suā. oportuisset q de nouo cōtraxisset. Vñ p mortem sol uitur mrimoniū. Silr et eucharistia et pe nitētia. et extrema vinctio reiterāt. **U**nde sciendū q baptismus est pmi sacrm et ia nua et fundamētū omniū sacroz. qz nulli cōfertur ante illud in ecclesia aliqd alioz sacroz. nisi hō pns sit baptizatus. **Q**uare qritur qd sit baptismi effectus? Rndetur q baptismus digne sumentibz delet oēm culpā originālē mortalem et veniālē. et re stituit pnam innocentia q ad aīam. Et in sup extinguit ignem infernalē et etiā pur gatorij qstū ad ipsuz baptismū. Et etiā delet omnē satisfactiōē quā hō in pnti de beret p peccatis suis explorere. Hoc patz. qz si aliqd infidelis iudeus vel paganus mil le annis vixisset. et oī die mille pctā mor talia perpetrasset. si pterit. et fidē suscepit. et cum deuotione baptizatus fuerit. tunc nulla penitentia satisfactoria sibi imponē da est. qz baptismus tollit omnē satisfacti onem. et si talis imediate post baptismum moreret. statim sine omni purgatorio euo laret ad celū. Et q patet qsta sit fatuitas muliez. q incōsolabiliter dolent de morte suoz pueroz. qui post baptismū decedūt ante q baptismalē innocentiam pdiderunt Et valde fatuū est eas dolere de h. q filij eaz transeūt ad societate angeloz. a valle

lachrymar ad gliam. de exilio ad patriaz Vñ puero baptizato anteq ānos discre tionis attigerit. semp est celū apertū. et q cito morit. statim euolat ad celū. Itē sciē dum q qttuor sunt signa q fiunt ante ba ptismū. et tria post baptismū. Et qd ista significant. Hoc qre supra ser. lxxvij. B. **S**ecunduz sacrm est Confirmatio **I** Circa qd qritur vtr confirmatio sit aliq modo sacrm necessitat. Rndet qd sic. p pter spūales pugnā ad quā hō inuat. licet simplr nō sit sacrm necessitatis. qz sine ip so hō bñ potest saluari. S3 q ex cōtemptu dimitteret illud sacrm dānaretur. qz eius cōtemptus dānabilis est. vt dicit sanctus **L**bo. in. iij. dis. vij. **Q**ueritur vtr cō feratur grā in sacro pfirmationis. Rndet fm scrm Thomā q grā cōfert non solum cōmuniter. sicut in quolibet sacro cōfertur grā emūdas a peccato. s. etiā specialis grā p quā qd reputat ad effectuz sanctitat. et idoneus sit ad chrlstū cōfitendū. vnde de grato facit magis gratū. **I**tem qrit qd debeat conferri. Rndet fm scrm Thomā Omibz christianis tā viris q mulieribz q bus cōmūis est pugna spūalis. qz fm Job vij. Dilicia est vita hoīs sup terrā. **I**tes sciendū q sex requirunt ad cōfirmationē Duo ex pte sacri i se s. materia chrlsmatis et forma xboz q talis est: Signo te signo crucis. cōfirmo te chrlsmate saluū. in noīe patris et filij et spūsancti. Et duo ex pte ministri. s. dignitas pōtificialis. et debita i tentio. Et duo ex pte suscipiētis. s. frons i quo d3 fieri chrlsmatio. et cōfirmandus sit baptizatus. **I**tem sciendū q vinctio chrlsmatis tripliciter fit in talibus sacris q impmit characterē. In baptismo fit i bu ce. ad significandū fidei susceptionē ad re missionē pctōz. In pfirmatione fit i fron te ad designandū cōferri audaciā p fessioī nomis chrlsti. In ordine fit in manibz ad denotandū ptātem psecrandi corpis chrl sti. **I**tem sciendū q effectus pfirmatio nis est multiplex. **P**rimo grām datam in baptismo cōfirmat. Vñ ps. Confirma b. de qd opatus es in nobis. **S**ecūdo

ad miliciam spūalē pparat. Et qz omnes christiani dnt esse i bello christi. g oēs dnt recipe hoc sacm. vt facilius possint p mū dum carnē et diaboli pugnare. **Tertio** ad cōstantē cōfessionē noīs christi animat quē oportet verū deū et vēr hominē confiteri. **Primo** enī oportet vt cōfiteamur filium fm diuinā naturā. pūi z spūsancto coequalē. qd notat in forma ipsorū xpo. vbi sit expssio trinitatis. **Secūdo** vt cōfiteamur eum fm humanā naturā crucis supplicium ptulisse. qd notat in crucis cōsignatione q fit in fronte. **Quarto** int? et extra nos spūali decore ornat. Intus q rem p cōsciētē puritatē. Extra p odore bonę fame. Et h duo designant in christo. qd cōficiat in oleo ppter pūm. et balsamo ppter secūdū. **Quinto** i bonis agendis et malis sustinendis roborat. Datur enī spūsanctus ad roborandum. **Sexto** animā et corpus ornat. Animā qdem p impssionē characteris. Corpus p clypeū crucis. **Septimo** p illa d sacm sunt fideles pleni christiani. plenitudine dico copie. qui tamē in baptismo pleni facti sūt plenitudine sufficiētē. **Octauo** post pugnam coronat. qd notat in vitta q circa caput ligat. **Considerandū** aut est d illo sacro. qz si qd illud in mortali peccato recipet. peccaret mortaliter. g iuuenes q debent cōfirmari inducēdi sunt ad cōfessionē. et insinuandi sunt eis effectus sacri cōfirmationis. vt eo maiorem deuotionē ad illud sacramentū digne suscipiendū acquirent. **Tertium** sacm est **Penitētia**. Et fm **Aug.** Penitentia est pterita mala replāgere. et plangēda itēz nō committere. De cōtritione cōfessione et satisfactione et penitētia vera vel falsa. quere ante ser. xliij. **B.** et etiā. xliij. **R.** vbi dicit **Est** puer hic habens qnqz panes bordeaceos et duos pisces. Et vbi etiā dī. q de cem genera hominū agūt penitentiā. quorum solum vnum genus agit verā penitētiā. et alia nouē genera falsam et infructuosam. **Quartum** sacm est **Eucharistia**. in quo idē christus q est de xgine na

tus et p nobis passus cōtinetur. verus deus et verus hō. Et q bonū sit digne cōicere. et quō in h sacro eucharistie qnqz ptes recipiuntur. Hoc qre totum ante ser. xlvij. **L.** vbi dī q qnqz sunt q sumunt in hoc sacramento. **Quintus** sacm est **Extrema vinctio**. Materia aut huius sacri ē oleū z olīe ab eo cōsecratū. et tale oleum et hmoi psecratio sunt de necessitate illi? sacri. Forma aut huius sacri fm **Lbo.** est oīo deprecatiua. vt dicendo. Per istā vinctionē et suam pijsimā miam indulgeat tibi deus qcquid deliqsti p visum. tactum. gustum. et sic de alijs. **Queritur** qd cōferēda sit extrema vinctio. Rndetur fm **Petrū de tharantasia.** Non nisi adultis infirmis et i piculo mortis cōstitutis ex ipsa infirmitate. Vñ nō datur euntibz nec nauigantibz nec his q mor occidendi sūt. qz talibz mors non iminet ex defectu nature. s ex euentu fortune. Nec pueris datur. qz non hnt infirmitatē spūalem cōtractāz ex peccato mortali actuali. nec dispositiōez deuotionis hie possunt ad h sacm nec etiāz datur naturalibz stultis. **Queritur** vtz extrema vinctio debeat dari freneticis. Respōdet fm **Petrū supdictū.** Si i sana mēte cōstituti non petierūt nō debet dari. Si vero petierūt dari debet. Tamen h est aduertendū fm **Lbo.** q illis furiosis et amētibus pcpue dari nō debet. q non pnt facere reuerentiā illi sacramento et nō possūt cognoscere dignitatē z sanctitatē illius sacramenti. Secus est si hrent lucida intualia in quibz sacramēta cognoscerēt. **Queritur** vtrum extrema vinctio possit iterari. Rndetur fm **Thomā in iij. dis. xliij.** q iterari potest sine aliqua iniuria sacramenti. qz non habet effectum perpetuū. eo q sanitas corporis et mentis q sunt effectus eius amitti possunt. In eadē quoqz egritudine iterari potest. si pmo modo sit in periculo mortis et euadit. et postmodū recidiū patiatur. qz erit quasi alia infirmitas. Et si si sit egritudo diutna. vt hydropisis. tūc debet fieri qn videt pducere ad piculum mortis. et si illud mortis periculum euadit

eadem infirmitate durate. et postmodum ad similem statum reducatur. iteꝝ pōt iūgi. qꝛ tūc est aliꝝ infirmitatis status. qꝛuis ea- dem sit infirmitas. **Notandū** qꝛ mꝑ i cōpendio theologicē veritatē dicit. Qñ sepe quis infirmat ad mortē sepe potest iungi sed in vna infirmitate nō debet bis iungi nisi eadeꝝ infirmitas vltra annū pꝛabatur ita qꝛ in vno anno pꝛpter vnā infirmitatē nequa qꝛ bis iungatur. **Sꝫ Bonanē.** sup iij. sentētiarꝫ redarguit dicens. Absurdū est qꝛ sacramēta reglent fꝫ motū altroz **Sed** qꝛitur qꝛ sit effectus extreme vñcti- onis. Rñdeo. qꝛ est quadruplex. quorum duos ponit sactus **Lho.** sup. iij. dis. xxiij. et alios duos magister in cōpendio theo- logicē veritatē. **Primus** effectus et pꝛ- cipalis fꝫ scim **Lho.** est sanatio quedam spūalis. qꝛ datur pꝛa quandā debilitatē vel ineptitudinem. qꝛ in nobis relinquitur ex peccato actuali vel originali. cōtra quam debilitatē hō roboratꝫ pꝫ sacramentū. Et qꝛ hō robur gratia facit. qꝛ secum non cōpa- titur pctm. ideo ex cōsequēti si inuenit pec- catum veniale vel mortale. qꝛ ad culpā tol- lit ipsum. dūmodo non opponatꝫ obex ex pte recipiētis. **Secundarius** aut effe- ctus est sanitas corporalis. hāc tamē non i- ducit nisi fꝫ qꝛ expedit ad finē pꝛcipalē. s. spūalem sanationē. et tunc semper eā indu- cit dūmodo non sit impedimentū ex parte recipiētis. **Et** licet in ipso mulꝫ fiant inn- ctioes. vltima tñ est formalis respectu om- nium pꝛcedentiꝫ et agit in virtute eazꝫ. **Et** ideo in vltima vñctione grā infunditur qꝛ effectū sacꝫ pꝫbet. hō beatus **Lho.** **Tertius** effectus fꝫ mꝑ in cōpen. theo. veni. ē qꝛ hō sacramentū valet ad excitandū deuotio- nem. **Quartus** effectus est qꝛ valet ad velociorē transitū ad celū. **Sextum** est sacꝫ **Ordinis.** quō aut sacerdotes sūt siles angelis. et aliqꝫ modo siles beate **Ma- ris.** et quō qꝛiter peccāt qui eis detrahunt **Istam** materiā qꝛe supra. vbi dī de nouē choris angeloz. qꝫbus assimilātur nouem dignitates sacerdotū. ser. cxj. **I. V. X. Y.** **Septimū** est sacꝫ **Matrimonij.**

Quō autē deus multipliciter honorauit mꝫmonij. et quō debent viuere qꝫ sunt in mꝫmonio cōstituti. **Doc** qꝛe sup in ser. vbi dī. **Ruptie** facte sūt in chana galileę. ser. scz. xv. **B.** vbi inuenies qꝫ legitime p- song debet hōe dilectionē ad inuicē. **Eph. v.** Viri diligite vxores vꝫas. **Et** sic finit sermones cōmunes ad vulgum omni tpe pꝫdicabiles.

Sequuntur sermones cōmu- nes de sanctis. Et pꝫmo de apo- stolis. De Apostolis. **Sermo** cxlix. que sunt signa ele- ctionis siue predestinationis.

Ego vos ele- gi de mūdo **Joh. xv.** Ex qꝫ christus dicit in euangelio **Mat. xx.** Multi sunt vo- cati pauci vero electi. 7 nul- lus scit an sit electꝫ. fꝫ illud **Eccl. ix.** Ne- scit hō an odio vel amore dei dignꝫ sit. ne- scit quidē scientia certitudinis. hō cōiectu- ratue pōt bñ scire. **Nam** sunt nonē si- gna pꝫdestinationis. pꝫ qꝫ cognoscat qꝫ an saluari debeat an dānari. **Et** qꝫto plura de his nonē signis in se inuenerit. tāto ma- iorem spem in se hōe debet ad deū. etiaz si iaz peccator sit. qꝫ deꝫ ordinabit qꝫ erit de saluādis. **Primum** signū pꝫdestinatio- nis est **Aduersitas** in hoc mundo. scilicet pati patienter infirmitatē corpis. 7 paup- tatem rez. **Deb. xij.** Flagellat aut omnez filiū quē recipit. **Apo. ij.** Ego quos amo arguo. qꝫ qñ accidunt alicui infortunia i re- bus. vt qꝫ captiuatꝫ vel spoliatur vel fures furātur sibi. vel etiā cum deus pꝫmittit in- fortunia sup ipsum. vt equi vel vacce eius moriantꝫ. vel tēpestas deuastet sibi legetes vel ignis cōburat sibi domū. et sic de alijs. **Est** bonū signū si hō patienter ferat illa i fortunia. qꝫ forte deū antea offendit cū re- bus tpali bō. s. pꝫ supbiā. vel pꝫ gulā. vel qꝫ deo ingꝫtus fuit qꝫ sibi ista tpalia tribuit **Ergo** dñs pꝫnat cū istis bonis qñ cōcessis